

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESECNO PRILOGO „NAS DOM“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Izhaja vsako sredo.
Cena: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

Cene inseratov: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 120.

Prosveta — delo.

Prosvetna zveza je priredila v Mariboru tridnevni prosvetno-športni tečaj za člane fantovskih krožkov, odnosno mladeniških zvez in prosvetnih društev. Tečaj je trajal tri dni: 3., 4. in 5. januarja. Obisk je bil povse zadovoljiv. Nad 50 fantov se je tečaja udeležilo. Kakor udeležba, tako je bila še bolj zadovoljiva vnema, s katero so mladeniči sledili izvajanjem predavateljev. Videlo se jim je na obrazih, kako se trudijo osvojiti si glavno vsebino tega, kar so jim podajali govorniki. Kar so slišali, so sprejeli ne samo kot naučne besede, marveč tudi kot smernice za življenje in delovanje.

Sporod predavanj je bil jako pester. Predsednik Prosvetne zveze dr. Hohnjec je tolmačil na osnovi papeža Pija XI. okrožnice »Quadragesimo anno« (»Ob štiridesetletnici« glasovite Leonove socialne okrožnice) poglobljena krščanska načela, ki naj bi se po njih preosnovala človeška družba. Z izrednim zanimanjem so se fantje poglobili ob predavateljevih besedah v spoznavo vprašanj, ki stoje danes v ospredju in nujno zahtevajo rešitev kakor pri drugih narodih, tako zlasti med našim narodom —

Podpredsednik dr. Jeraj je pojasnjeval idejo slovenstva, predsednik Katoliške akcije podpravnatelj Jerebič cilje te akcije in način, kako jih je treba uresničiti, dr. Sušnik pomen društvenih knjižnic in kako se naj fant v njih udeležuje, odnosno jih izkorišča, kanonik dr. Mirt važnost zadružništva in varčevanja, Marko Krajnc kmetstvo kot steb naroda, dr. Vebler pomen naših občin in podpravnatelj Hrastelj izseljenišvo kot našo rak-rano. Praktična navodila za delovanje fantovskih krožkov in prosvetnih organizacij vobče so dali: podpredsednik dr. Vatovec, kaplan dr. Meško in Geratich. O športu sta naučno in praktično predavala g. Leskovar in Štangel.

Mladeniči, ki so s pričakovanjem prišli na tečaj, so se ob njegovem zaključku z zadovoljstvom napotili domov, kamor so ponesli s seboj načela, ki so bili v njih poučeni, ideale, ki so bili v njih utrjeni, pobude, ki jih bodo v nemale za delovanje v njihovem krajevem in okrajnem področju. Ne pozabite, in to je opomin, ki je naslovljen ne samo na mladeniče, ki so bili na tečaju v Mariboru, marveč na mladino vobče in na tiste, ki so za njih vzgojo in izobrazbo poklicani in odgovorni, ne pozabite, da je prosveta delo! Izobraževalno in vzgojno delo med mladino je danes stokrat

potrebnejše, nego je bilo kedaj. Saj vidimo, kako mladina surovi in propada. Kdor gleda to surovenje in propadanje križem rok, je za to soodgovoren.

*

Velika je naša stiska.

Piše žena iz Slov. goric.

Piše se po časnikih in govori se na predavanjih, da vlada po svetu gospodarska kriza. Kaj pa naj rečem o našem kmetemskem stanu? Ali ni v največji bedi? Mnogo je danes ljudi zlasti po mestih, ki ne poznajo naših razmer. Po mestih postopajo brezposelni ljudje. Časniki poročajo o visokih številkah, ki jih dosega število brezposelnih po raznih državah. Na deželi pa bi bilo posla dovolj, ni pa dovolj takih, ki bi se dali zaposliti. V nekaterih krajih ni dobiti niti za denar služinčadi in delavcev. Siromak je posebo mlad gospodar, ki še nima otrok, da bi mu pomagali pri delu, pa tudi drugi ne morejo vsega

opraviti sami. Vse hiti z dežele v mesta. Tam je baže manj dela, več zaslužka, in kar gotovim mladim ljudem najbolj ugaja: veliko prostosti in mnogo zabav. Dobrih dekel težko dobiš na deželi. Nekdaj so bile takšne, ki so se ravnale po zgledu sv. Notburge, sedaj pa imajo druge zglede, za katerimi hitijo v mesta. Še težje je s hlapci. Tudi od obrtnikov bežijo mladi ljudje radi v trge in mesta.

O gospodarski stiski, ki nas tlači, ste v našem ljubem prijatelju »Slov. Gospodarju« prav velikokrat poročali. Ta stiska je res velika, smem reči: strašna. Naši pridelki so brez cene. Živina je vsak dan cenejša, krma »vine, ki je primanjkuje, pa vsak dan dražja. Davki visoki, mesto da bi se razne davščine znižale, pa rastejo. Če ima kmetovalec plačati davka skupno 3000 dinarjev, od kod naj vzame denar? Za 1 po kravo se danes komaj dobi 500 dinarjev. Prodati bi jih torej moral 6, samo da plača davek. Odkod pa naj vzame, da kupi sol, petrolej, obleko, orodje in vobče vse potrebščine? Saj živina ne raste tako kakor gobe v lesu. Saj lepa krava doraste v 4 letih. Živeža pa komaj toliko pride-lamo, da sami živimo. Bog nas varuj slabe letine! Če bo slabo leto, potem še le bo joj in gorje!

Ali se bo kaj storilo za nas? Pred volitvami sem slišala, da so nam obljubljali, kaj bo vse novi parlament storil za rešitev gospodarske krize, posebno še gospodarske stiske, ki tlači kmeta. Mi čakamo na izpolnitev teh obljub. Ne davno pa sem slišala, da je nek izvoljeni poslanec na nekem shodu kmetom najbolj priporočal: »Štedite!« To znam tudi jaz sama, saj smo slovenske kmet-ske gospodinje znane kot velike štedljivke. Toda kako naj štedimo, če pa nimamo dinarja vzeti v roke?! Če nimaš nič, tudi štediti ne moreš. Te svoje misli sporočujem Tebi, ljubi naš »Slov. Gospodar«, da jih objaviš. Če kmet-ska žena sredi svojega dela vzame pero v roke in piše v časnik, je to najboljši dokaz, kolika je naša stiska.

*

Angl. podkralj v Indiji lord Willington, ki je dal zapreti Ghandija in je proglasil nad Indijo izjemno stanje ter preki sod.

Francoski vojni minister Maginot, ki je umrl pred dnevi.

V NAŠI DRŽAVI.

Nova vlada. V zadnji številki smo poročali med »Novejšem«, da je podal ministrski predsednik Živkovič ostavko